

Tóm tắt báo cáo — điều tra việc giữ người và cách đối xử với cư dân khu nhà chính phủ vì ‘lệnh phong tỏa chặt chẽ’ do COVID-19 hồi tháng 7 năm 2020

Tại sao chúng tôi điều tra

1. Khoảng 4 giờ chiều ngày 4 tháng 7 năm 2020, Phó Giám đốc Sở Y tế Victoria chuyên trách bệnh truyền nhiễm (‘Phó Giám đốc Sở’), ra chỉ thị y tế công cộng áp dụng đối với cư dân và những người khác có mặt tại chín tòa nhà chính phủ ở vùng nội thành Melbourne là Flemington và North Melbourne.
2. Các chỉ thị này — vào thời điểm đó là thuộc loại giới hạn nghiêm ngặt nhất ở Úc để ứng phó với tình trạng bùng phát COVID-19 — nên đã giữ khoảng 3000 người trong nhà họ chiếu theo lệnh ‘phong tỏa chặt chẽ’ ngay lập tức.
3. Cơ quan Thanh tra nhận được hơn 85 đơn khiếu nại từ cư dân, nhân viên bệnh viện cộng đồng, và người dân Victoria vì họ cảm thấy lo ngại về cách đối xử đối với cư dân sinh sống ở các tòa nhà chính phủ trong thời gian phong tỏa.
4. Điều tra viên của Cơ quan Thanh tra cũng đã tới khu nhà chính phủ North Melbourne và gặp gỡ trao đổi với nhân viên bệnh viện cộng đồng, nhân viên dịch vụ khẩn cấp và các vị đại diện của Bộ Y tế và Dịch vụ Nhân sinh (‘DHHS’) — bên chủ nhà xã hội và cơ quan có thẩm quyền về quản lý vận hành.
5. Ngày 16 tháng 7 năm 2020, Cơ quan Thanh tra ra quyết định điều tra cách đối xử đối với người dân trong thời gian phong tỏa, tập trung vào số nhà 33 Alfred Street, North Melbourne — là tòa nhà chính phủ phải tuân theo lệnh hạn chế trong thời gian lâu nhất.
6. Cuộc điều tra đã xem xét vấn đề áp đặt lệnh phong tỏa đó xem có tuân theo *Đạo luật Hiến chương về Nhân quyền và Trách nhiệm 2006* (Vic) hay không, và đồng thời cũng xem xét:
  - theo các điều kiện nào để giữ người tại số 33 Alfred Street
  - các thông tin chính thức được công bố tới cư dân và người bệnh viện
  - các lệnh hạn chế người dân về các phương diện như tiếp cận không khí trong lành, tập thể dục, chăm sóc y tế và các vật dụng y tế trong thời gian bị giữ.
7. Cơ quan Thanh tra ghi nhận rằng kết quả điều tra lệnh phong tỏa tại 33 Alfred Street cũng sẽ phù hợp đối với các khu vực tòa nhà chính phủ khác ở Melbourne.

Những điều chúng tôi phát hiện

Vấn đề áp đặt lệnh phong tỏa

8. Sự bùng phát COVID-19 tại số 33 Alfred Street mới được biết đến vào ngày 2 tháng 7 năm 2020, trong giai đoạn đầu của ‘làn sóng thứ hai’ nhiễm COVID-19 diễn ra ở Victoria.

9. Trước khi xảy ra bùng phát, DHHS đã không soạn thảo bản Kế hoạch Quản lý bùng phát cụ thể đối với khu vực nhà chính phủ ở Flemington và North Melbourne hoặc đối với các khu vực nhà chính phủ mật độ cao nói chung. Các hướng dẫn ở cả cấp Tiểu bang và Liên bang liên quan tới các môi trường ‘nhạy cảm’ và ‘nguy cơ cao’ khác đều đề xuất việc soạn thảo tài liệu như thế.
10. Đến tối khuya ngày 3 tháng 7 năm 2020, đã có gần hai tá các ca mới được xác định nhiễm COVID-19 là có liên quan tới ba tòa nhà chính phủ tại Flemington và North Melbourne.
11. Sau khi thảo luận, đã triệu tập cuộc họp liên ngành lúc 11 giờ sáng ngày 4 tháng 7 năm 2020 để xem xét khả năng ứng phó đối với bùng phát. Theo đề xuất từ cuộc họp này, cư dân ở các tòa nhà bị ảnh hưởng sẽ phải cách ly kiểm dịch ở tại nhà lúc đầu là trong thời gian năm ngày.
12. Các quan chức cao cấp của DHHS khi rời cuộc họp, kể cả Phó Giám đốc Sở, cho rằng các sắp xếp như thế sẽ chưa bắt đầu áp dụng trong khoảng 36 giờ tiếp theo.
13. Sau đó, đầu buổi chiều ngày 4 tháng 7 năm 2020, Phó Giám đốc Sở được báo rằng đã có quyết định đẩy việc thực hiện chiến dịch sớm hơn. Chỉ thị được đưa ra theo *Đạo luật Y tế Công cộng và An sinh 2008* (Vic) và sẽ bắt đầu vào buổi chiều hôm đó.
14. Quyết định này dường như được đưa ra bởi Hội đồng Nội các Phụ trách Khủng hoảng, là diễn đàn đặc biệt của các Bộ trưởng trong Chính phủ Victoria do Thủ hiến chủ tọa.
15. Đây là lần đầu tiên đã áp dụng quyền hạn khẩn cấp để kiểm soát sự bùng phát COVID-19 trong cộng đồng Victoria, và cũng là lần đầu tiên có lệnh ‘phong tỏa chặt chẽ’ đối với tòa nhà cư dân mật độ dân số cao tại bất cứ nơi nào ở Úc để ứng phó với nạn dịch toàn cầu.
16. Vậy mà Phó Giám đốc Sở chỉ được có 15 phút để cân nhắc các tác động về nhân quyền của quyết định đó trước khi lệnh phong tỏa được dự định công bố.
17. Dù đã được thuyết phục về nhu cầu cần phải áp dụng thêm các lệnh hạn chế về y tế công cộng tại các điểm bùng phát, Phó Giám đốc Sở nói rằng bà vẫn muốn có cơ hội tham vấn các vị lãnh đạo cộng đồng đa văn hoá và có thêm thời gian để thảo luận các phương án hiện có.
18. Tuy rằng bà chính là người đã ký các chỉ thị, Phó Giám đốc Sở phát biểu với nhân viên điều tra là bà không tin rằng trì hoãn lệnh phong tỏa thêm một ngày thì sẽ mang lại sự khác biệt ‘vô cùng quan trọng’ đối với việc ngăn chặn bùng phát.

Việc thực hiện

19. Đối với bên lập kế hoạch phong tỏa thì việc khẩn cấp xây dựng và thực hiện công việc thu xếp để cung cấp thực phẩm cứu trợ, cũng như các hỗ trợ về y tế và xã hội, cho hàng ngàn người có thể bị ảnh hưởng bởi lệnh can thiệp này là những việc cần phải làm.

20. Việc khẩn cấp tổ chức để có sự tham gia của người công vụ cùng với thông dịch chuyên nghiệp là những việc cần phải làm. Những người làm việc tại các khu vực này cũng cần có hướng dẫn về các quy định phù hợp về phòng tránh và kiểm soát lây nhiễm. Trong khi đó, cũng cần phải xây dựng sách lược tham gia cộng đồng và thông báo cho các vị lãnh đạo cộng đồng đa văn hoá về lệnh can thiệp này.
21. Mặc dầu những nhân viên điều phối chiến dịch đã nỗ lực hết mình, nhiều vấn đề như vậy vẫn còn là những vấn đề tồn tại hoặc mới chỉ đang được triển khai khi bắt đầu lệnh phong tỏa.

Cách đối xử với cư dân ở số 33 Alfred Street

Thông báo về lệnh phong tỏa và các biện pháp an toàn

22. Các bản Chỉ thị Giữ người – tài liệu bằng tiếng Anh nêu lên mục tiêu và điều kiện theo đó để giữ người – đã không được phân phát khi bắt đầu lệnh phong tỏa. Mãi đến ngày thứ ba sau khi thực hiện lệnh can thiệp, DHHS mới cung cấp cho một số hộ gia đình bản sao tài liệu này. Các nỗ lực thông báo cho cư dân về mục tiêu và điều kiện của lệnh phong tỏa cũng bị chậm trễ hoặc thiếu hẳn.
23. DHHS đã không đưa ra được bất cứ hồ sơ lưu nào để chứng minh rằng việc giữ cư dân tại 33 Alfred Street đã được chính thức duyệt xét lại từng ngày, như vậy rõ ràng đã vi phạm mục 200(6) của Đạo luật Y tế Công cộng và An sinh.
24. Thông tin phân phát cho cư dân cũng không nhắc gì đến thủ tục khiếu nại về lệnh phong tỏa theo mục 185(1) của Đạo luật Y tế Công cộng và An sinh.

Không khí trong lành và tập thể dục ngoài trời

25. Cư dân tại 33 Alfred Street đã không được cho ra tập thể dục ngoài trời cho đến tuần thứ hai kể từ khi có lệnh phong tỏa, làm gia tăng nguy cơ đối với sức khỏe và an sinh trong thời gian này.
26. Những người tham gia thử nghiệm chương trình không khí trong lành và tập thể dục vào ngày 11 tháng 7 năm 2020 được nhân viên Cảnh sát Victoria tháp tùng ra khu vực ngoài trời có hàng rào tạm bao quanh. Như thế thật là nhục nhã và vô nhân đạo.
27. Các lệnh hạn chế khác liên quan đến chương trình không khí trong lành và tập thể dục, bao gồm cả yêu cầu là cư dân phải được tháp tùng khi đi xuyên qua toà nhà và phải được giám sát bởi nhân viên y tế, là làm theo đúng với các hướng dẫn về y tế công cộng và không phải là điều phi lý trong tình huống này.
28. Tuy nhiên, việc đặt ra chương trình không khí trong lành và tập thể dục lúc đầu đã là không phù hợp với chỉ thị về y tế công cộng hiệu lực trong thời gian phong tỏa giai đoạn hai. Các vấn đề này và các lệnh hạn chế khác áp đặt cho cư dân trong thời gian này không có vẻ là đã theo đúng Đạo luật về Y tế Công cộng và An sinh.

Việc thực thi

29. Số lượng lớn nhân viên Cảnh sát Victoria mặc sắc phục tham gia lực lượng thực thi lệnh phong toả làm cho cư dân, người bệnh viện và một số nhân viên y tế thấy là vừa là không cần thiết vừa là thiếu tế nhị đối với những trải nghiệm của nhiều người sống tại 33 Alfred Street.
30. Phương diện này của lệnh phong toả dường như không phải là chủ đề được lưu ý trong các cuộc thảo luận hoặc bàn bạc liên ngành, và cũng không được dựa trên hướng dẫn trực tiếp của Phó Giám đốc Sở. Tóm lại là, DHHS với tư cách là cơ quan thẩm quyền chịu trách nhiệm điều hành và là chủ nhà xã hội có vẻ đã không cân nhắc đầy đủ vấn đề triển khai số lượng cảnh sát lớn như vậy có thể sẽ khiến cư dân cảm nhận và chịu đựng như thế nào.

Sức khỏe và an sinh

31. Cuộc điều tra nói chung thỏa mãn rằng các sắp đặt phù hợp đã được thực hiện cho cư dân tại số 33 Alfred Street để tiếp cận sự chăm sóc y tế trong thời gian có lệnh phong toả, kể cả việc điều trị khẩn cấp khi cần.
32. Tuy nhiên vẫn xảy ra một số vấn đề lớn đối với việc cung cấp thuốc men và các vật dụng y tế cho cư dân.
33. Cuộc điều tra phát hiện thấy có một số trường hợp trong đó cơ quan thẩm quyền quản lý lệnh phong toả đã chậm trễ hoặc bỏ bê việc đáp ứng các yêu cầu thuốc men có vẻ khẩn cấp. Cư dân, trong một số trường hợp, bị buộc phải lệ thuộc vào gia đình hoặc thiện nguyện viên cộng đồng để đi nhận và giao các vật dụng thiết yếu.
34. Việc giải quyết các yêu cầu về vật dụng y tế đáng lẽ ra đã được thực hiện tốt hơn nếu hệ thống quản lý trường hợp được tập trung hóa và nếu được DHHS điều phối và giám sát hữu hiệu hơn.
35. Một phương pháp có tổ chức và toàn diện hơn để theo dõi tình hình an sinh của cư dân nhẽ ra cũng giảm được nguy cơ đối với sức khỏe và an sinh liên quan đến lệnh phong toả.

Sự đa dạng văn hoá và ngôn ngữ

36. Quyết định áp đặt lệnh phong toả đã không được thông báo thông qua tham vấn với các vị lãnh đạo cộng đồng đa văn hoá.
37. Tham vấn giữa DHHS và các cộng đồng đa văn hoá sau khi đã bắt đầu lệnh phong toả thì lúc đầu chỉ mang tính phản ứng và thiếu sự phối hợp thực chất nhưng sau một thời gian thì đã tốt hơn.
38. Tuy nhiên đã rất chậm trễ trong việc soạn thảo và phân phát tài liệu bằng ngôn ngữ cộng đồng về lệnh phong toả. Điều đáng ngại nhất là tài liệu được dịch để giải thích mục tiêu và điều kiện phong toả đã không được phân phát cho tới tận ngày thứ năm và ngày thứ sáu sau khi đã can thiệp.

39. Cũng không thể chấp nhận được vấn đề thiếu sự hiện diện của thông dịch viên chuyên nghiệp tại khu nhà chính phủ ở Flemington và North Melbourne trong buổi tối cách ly đầu tiên hết sức quan trọng, làm cho một số cư dân phải dựa vào sự giúp đỡ của hàng xóm hoặc người bệnh vực cộng đồng để hiểu được điều gì đang diễn ra.

Phù hợp với nhân quyền

40. Mặc dù việc phải tạm giữ cư dân tại số 33 Alfred Street có thể được cho là biện pháp phù hợp nhằm ngăn chặn COVID-19 bùng phát tại tòa nhà, nhưng việc áp đặt các lệnh hạn chế quá gấp như vậy vào ngày 4 tháng 7 năm 2020, khi chưa chuẩn bị đầy đủ hoặc chưa có hướng dẫn cụ thể về y tế đề xuất phương pháp thực hiện như thế, là việc làm tương đối không cần thiết và dường như không hợp với quyền được đối xử nhân đạo khi sự tự do đã bị tước đoạt.
41. Thật sự là rất nhiều các vấn đề liên quan đến lệnh phong tỏa đường như đều do áp đặt sự can thiệp ngay lập tức.
42. Cuộc điều tra cũng không thỏa mãn rằng vấn đề nhân quyền của những người bị ảnh hưởng bởi lệnh phong tỏa đã được cân nhắc đầy đủ khi đưa vào thực hiện các lệnh hạn chế, lưu ý rằng Phó Giám đốc Sở chỉ được có 15 phút để cân nhắc vấn đề này.
43. Rõ ràng là đã có thể có những nỗ lực cao hơn nhằm dung hoà các phương diện về cách thực hiện sự can thiệp, và cách cảm nhận sự can thiệp cùng với tổng thể các mục tiêu y tế công cộng. Trong nhiều trường hợp, các lo ngại của cư dân trước việc thực hiện lệnh phong tỏa là hoàn toàn có thể thông cảm được.
44. Cuối cùng, có một quan điểm chung, được nêu lên bởi rất nhiều cư dân cũng như các quan chức cao cấp của DHHS chia sẻ những điều họ trải qua với nhân viên điều tra rằng cần phải khôi phục lại lòng tin sau lệnh phong tỏa.

Ý kiến

Dưới đây là những ý kiến của Giám đốc Thanh tra chiểu theo mục 23(1)(a) của *Đạo luật Thanh tra 1973* (Vic):

- Việc giữ người tại 33 Alfred Street vào ngày 4 tháng 7 năm 2020, mà chưa có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, dường như đã đi ngược lại với pháp luật, bởi vì:
  - không phù hợp với các tiêu chuẩn nhân quyền được công nhận trong *Đạo luật về Hiến chương Nhân Quyền và Trách nhiệm 2006* (Vic)
  - không phải là kết quả của việc cân nhắc đúng đắn về nhân quyền.
- Việc giữ người tại 33 Alfred Street sau khi *Chỉ thị Giữ người (33 Alfred Street)* đã được hủy bỏ là không phù hợp với quyền tự do và dường như đã đi ngược với *Đạo luật về Hiến chương Nhân Quyền và Trách nhiệm 2006* (Vic).
- Thất bại của DHHS trong việc đảm bảo vấn đề giữ người ở 33 Alfred Street đã được duyệt xét lại ít nhất một lần từng ngày là dường như đã đi ngược với *Đạo luật Y tế Công cộng và An sinh 2008* (Vic).

4. Yêu cầu những người ở 33 Alfred Street phải tập thể dục ở khu vực bị bao quanh bằng hàng rào tạm vào tối ngày 11 tháng 7 năm 2020 là xúc phạm nhân phẩm và vô nhân đạo, và dường như đã đi ngược với mục 38(1) của *Đạo luật về Hiến chương Nhân Quyền và Trách nhiệm 2006* (Vic).

Ngoài ra, chiều theo mục 23(1)(g) của *Đạo luật Thanh tra*:

5. DHHS đã hành động một cách sai trái, vì:
- (a) đã không cung cấp kịp thời cho những người tại 33 Alfred Street các thông tin về việc họ bị giữ, bao gồm cả việc sử dụng các ngôn ngữ cộng đồng
  - (b) đã không thông báo cho những người ở 33 Alfred Street biết về thủ tục khiếu nại nếu có vấn đề gì về cách họ bị đối xử
  - (c) đã không tạo điều kiện cho những người tại 33 Alfred Street được hít thở không khí trong lành và tập thể dục ngoài trời từ ngày 4 tháng 7 cho tới tận tối ngày 11 tháng 7 năm 2020
  - (d) đã không thực hiện các bước đúng đắn để đảm bảo cho những người tại 33 Alfred Street được tiếp cận thuốc men hợp lý trong lúc bị giữ.

Khuyến nghị

Ngoài các điều khác nữa, Giám đốc Thanh tra khuyến nghị rằng Chính phủ Victoria:

- xin lỗi về sự tổn hại hoặc đau khổ do lệnh phong toả ngay lập tức đã gây ra
- sửa *Đạo luật Y tế Công cộng và An sinh 2008* (Vic) để bao gồm những biện pháp an toàn tốt hơn xung quanh việc sử dụng quyền hạn giữ người khẩn cấp.

Giám đốc Thanh tra cũng khuyến nghị rằng DHHS:

- đảm bảo sẵn sàng thực hiện các biện pháp phù hợp để phòng tránh bùng phát, chuẩn bị và ứng phó COVID-19 đối với tất cả các môi trường nhà ở nhạy cảm khác do Chính phủ Victoria quản lý.
- tham vấn với Ủy ban Đa Văn hoá Victoria và làm việc với các vị lãnh đạo cộng đồng và cư dân nhà chính phủ để củng cố lòng tin và sự tham gia.
- cân nhắc các biện pháp khác nhằm cải thiện quan hệ giữa DHHS và cư dân khu nhà chính phủ ở Flemington và North Melbourne, chẳng hạn như lập ra một hoặc nhiều tổ chức đại diện cho người thuê nhà.

Có thể truy cập vào toàn bộ bản báo cáo điều tra của Giám đốc Thanh tra bằng tiếng Anh tại: www.ombudsman.vic.gov.au

Nếu cần có thêm thông tin về báo cáo này, quý vị có thể liên lạc với chúng tôi. Gọi số (03) 9613 6222 (10 giờ sáng – 4 giờ chiều từ thứ Hai tới thứ Sáu), hoặc nếu quý vị cần có thông dịch, gọi số 131 450 (10 giờ sáng 10 – 4 giờ chiều từ thứ Hai tới thứ Sáu).